

Research Article

Psychometric properties of the Persian version of Moral Perfectionism Scale (MPS-P) in students

S. Hosseinian^{1*}, A. Abdollahi² & F. Hashemi Golpayegani³

1. Full Professor of Faculty of Education & Psychology, Alzahra university, Tehran, Iran. Email: hosseinian@alzahra.ac.ir
2. Assistant Professor of Faculty of Education & Psychology, Alzahra university, Tehran, Iran.
3. Ph.D. student of Faculty of Education & Psychology, Alzahra university, Tehran, Iran.

Abstract

Aim: The purpose of the present study was to determine the psychometric properties of the Moral Perfectionism Scale (MPS-P) in undergraduate students. **Method:** The research method was correlational and statistical population included all 900 undergraduate students of Tehran, Al-Zahra and Al-Taha universities, which among whom, 587 (410 girls and 177 boys) were selected through available sampling. The research tool were Persian version of the MPS (Stoeber & Young, 2016) and MAC IV (Christie & Geis, 1970). After removal 16 outlier cases, the data of 571 (401 girls and 170 boys) were analyzed using confirmatory factor analysis. **Results:** The results of confirmatory factor analysis confirmed the two-dimensional structure of the Moral Perfectionism Scale, and showed that the factors of Personal Moral Standards (PMS) and Concern about Moral Mistakes (CMM) are separate from each other. The confirmatory factor fitness indicators with the exception of χ^2/df 3.21 ($p = 0/001$) were in the accepted range. Cronbach's alpha coefficients was 0.85 for PMS and 0.73 for CMM. **Conclusion:** Considering the acceptable psychometric properties of the Persian version of Moral Perfectionism Scale, its use is recommended to psychologists and counselors in research and clinical settings to measure the degree of perfectionism in the field of moralities.

Key words: moral perfectionism scale, personal moral standards, concerns over moral mistakes

Citation: Hosseinian, S. Abdollahi, A & Hashemi Golpayegani, F. (2020). Psychometric properties of the Persian version of Moral Perfectionism Scale (MPS-P) in students. *Quarterly of Applied Psychology*, 14(3):201-221.

ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی در دانشجویان

سیمین حسینیان^{۱*}، عباس عبدالهی^۲ و فاطمه هاشمی گلپایگانی^۳

۱. استاد تمام دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران. ایمیل: hosseinian@alzahra.ac.ir

۲. استادیار دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

۳. دانشجوی دکتری تخصصی مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر، تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی در بین دانشجویان بود. **روش:** روش پژوهش همبستگی و جامعه آماری آن کلیه دانشجویان کارشناسی روان‌شناسی دانشگاه‌های تهران، الزهراء و آل‌طاهرا به تعداد ۹۰۰ نفر بودند که از میان آن‌ها ۵۸۷ نفر (۴۱۰ دختر و ۱۷۷ پسر) از طریق روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش نسخه فارسی مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی استوبر و یانگ (۲۰۱۶) و ماکیاولیسم چهار (کریستی و گیس، ۱۹۷۰) بود. پس از کنار گذاشتن ۱۶ داده دورافتاده، ۵۷۱ پرسشنامه، ۴۰۱ دختر و ۱۷۰ پسر، با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی تحلیل شد. **یافته‌ها:** نتایج تحلیل عاملی تأییدی، ساختار دو بعدی مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی را تأیید کرد و نشان داد که عامل معیارهای اخلاقی شخصی و عامل نگرانی در مورد خطاهای اخلاقی، جدا از یکدیگر هستند. به‌جز شاخص خی دو بهنجار با مقدار $P=۰/۰۰۱$ ؛ دیگر شاخص‌های برازش الگو در محدوده قابل قبولی قرار داشتند. آلفای کرونباخ برای بُعد معیارهای اخلاقی شخصی $۰/۸۵$ و برای بُعد نگرانی درباره خطاهای اخلاقی $۰/۷۳$ بود. **نتیجه‌گیری:** با توجه به مطلوب بودن خصوصیات روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی، استفاده از آن به متخصصان حوزه روان‌شناسی و مشاوره در موقعیت‌های پژوهشی و بالینی برای سنجش میزان کمال‌گرایی در حوزه اخلاقیات، پیشنهاد می‌شود.

کلید واژه‌ها: مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی، معیارهای اخلاقی شخصی، نگرانی درباره خطاهای اخلاقی

استناد به این مقاله: حسینیان، سیمین، عبدالهی، عباس، هاشمی گلپایگانی، فاطمه. (۱۳۹۹). ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی

مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی در دانشجویان. فصلنامه روان‌شناسی کاربردی، ۱۴ (۳ پیاپی ۵۵): ۲۰۱-۲۲۱.

مقدمه

هولندر (۱۹۷۸)، برای اولین بار از کمال‌گرایی^۱ به‌عنوان یک ویژگی شخصیتی نام برد و آن را به صورت انتظاری بیش از حد داشتن از خود یا دیگران در موقعیتی خاص، تعریف کرد. پژوهش‌های اولیه، به داشتن معیارهای سطح بالا^۲ به‌عنوان مفهومی کلیدی در تعریف کمال‌گرایی، تأکید داشتند. عیب اصلی تعاریف ارائه‌شده این بود که نمی‌توانستند بین افراد کمال‌گرا و افراد عادی‌ای که معیارهای سطح بالا داشتند و موفق و باکفایت بودند، تمایز قائل شوند (ایگان، پیک و دایاک، ۲۰۱۵). شواهد حاکی از آن است که به دنبال معیارهای سطح بالا بودن می‌تواند منجر به جنبه‌های مثبتی نیز در زندگی فرد گردد و همیشه جنبه آسیب‌شناختی نداشته باشد (وانگ و لی، ۲۰۱۷؛ کانتن و یسیلتاس، ۲۰۱۵؛ ژو، وو، ژو و کای، ۲۰۱۶). هامچک (۱۹۷۸)، بین کمال‌گرایان عادی و روان‌رنجور تفاوت قائل شد؛ او معتقد بود، فرد کمال‌گرای بهنجار از تلاش و رقابت برای برتری و کمال لذت می‌برد و در عین حال محدودیت‌های شخصی را به رسمیت می‌شناسد، اما فرد کمال‌گرای روان‌رنجور به دلیل انتظارات غیر واقع‌بینانه، هرگز از عملکرد خود خشنود نخواهد شد و از منظر خود هرگز کاری را خوب انجام نمی‌دهد که بتواند از آن لذت ببرد. در نتیجه، این افراد، ناآرام و بی‌نهایت خودانتقادگر هستند (دینگ، زیبینگ و جی، ۲۰۱۹). همچنین در کمال‌گرایی بهنجار، اشخاص به کارهای سخت، روی می‌آورند و با هدف رسیدن به موفقیت، برانگیخته می‌شوند و ضمن تأکید بر معیارهای سطح بالا می‌توانند واقعیت‌های بیرونی را درک کنند و محدودیت‌ها را بپذیرند؛ اما در کمال‌گرایی روان‌رنجور، افراد برعکس با ترس از شکست، برانگیخته می‌شوند و در نتیجه در خصوص دستیابی به اهداف سطح بالا و غیر واقع‌بینانه، تقریباً همیشه نگران هستند (کردوک، ۲۰۱۸). فراست، مارتن، لاهارت و روزنبلت در سال ۱۹۹۰ کمال‌گرایی نابهنجار را این‌گونه تعریف کردند: تلاش برای بی‌نقصی^۳ و قرار دادن معیارهای به شدت سطح بالا برای عملکرد خود که با ارزیابی انتقادی و منفی شدید از رفتار، همراه است.

در ادبیات پژوهش کمال‌گرایی، به چندین ویژگی مشترک کمال‌گرایان، از جمله، نگرانی درباره خطا در عملکرد (دانکلی، بلنک‌اشتاین و برگ، ۲۰۱۲؛ قنبری، جواهری، سید موسوی و ملیحی، ۱۳۸۹)، تردید در مورد کیفیت عملکرد خود یا بی‌میلی به تکمیل هدف (رایس، ریچاردسون و کلارک، ۲۰۱۲)، اهمیت بیش از حد دادن به انتظارات والدین و ارزیابی آن‌ها، داشتن معیارهای سطح بالا، و دقت بیش از حد بر روی درستی و نظم در عملکرد اشاره شده است (استوبر، ۲۰۱۲). نتایج پژوهش فراست و همکاران (۱۹۹۰) که یکی از مهم‌ترین مقیاس‌های

¹ perfectionism

³ flawlessness

² high standards

چند بعدی را برای سنجش کمال‌گرایی تهیه کردند، نشان داد که دو بُعد معیارهای شخصی سطح بالا^۱ و نگرانی دربارهٔ خطا^۲، اصلی‌ترین ابعاد کمال‌گرایی را تشکیل می‌دهند. بُعد معیارهای شخصی سطح بالا، با ویژگی‌ها، فرایندها و پیامدهای مثبتی چون وظیفه‌شناسی، روش‌های مقابله کارآمد، و عاطفه مثبت در ارتباط است؛ در حالی که بُعد نگرانی در مورد ارزیابی، با ویژگی‌های منفی و روان‌رنجوری چون روش‌های مقابله ناکارآمد و عاطفه منفی ارتباط دارد (استوبر، ۲۰۱۷). همچنین پژوهش‌های زیاد دیگری نیز نشان داده است که کمال‌گرایی روان‌رنجور با مجموعه وسیعی از اختلالات روانی و جسمانی از جمله اعتیاد به الکل، سندرم روده تحریک‌پذیر، افسردگی، بی‌اشتهایی عصبی، شخصیت‌سواسی، فوبیای بدشکلی بدنی و دردهای شکمی، سردردهای میگرنی، خودکشی، و ترک تحصیل، مرتبط است (لیمبرگ، واتسون، هاگر و ایگان، ۲۰۱۷؛ واتسون، ریکوس، استریت، فرسلند و ناتان، ۲۰۱۱؛ کوک و کرنی، ۲۰۱۴؛ استیل، آشا، مردوک و وید، ۲۰۱۱).

پژوهش‌های بسیاری نشان می‌دهد که افراد کمال‌گرای کمی وجود دارند که در تمام حوزه‌های زندگی خود، کمال‌گرا باشند و سازه کمال‌گرایی اغلب دامنه یا حوزه خاصی^۳ دارد (استوبر و یانگ، ۲۰۱۶؛ یانگ، استوبر و وانگ، ۲۰۱۵). همچنین پژوهش‌ها نشان داده است مقیاس‌هایی که حوزه خاصی از کمال‌گرایی را اندازه می‌گیرند نسبت به مقیاس‌های عمومی کمال‌گرایی، پیش‌بینی‌کننده بهتری از ویژگی‌ها، فرایندها و پیامدها است. بر همین اساس، امروزه کمال‌گرایی در حوزه‌های مختلفی از جمله ورزش، والدگری، روابط جنسی، و زیبایی بررسی می‌شود (دان، کرفت، دان و گوتوالز، ۲۰۱۱) در این پژوهش ما نیز به دنبال بررسی کمال‌گرایی از بُعد اخلاقی هستیم.

کمال‌گرایی اخلاقی^۴ در پژوهش‌های فلسفی سابقه نسبتاً طولانی دارد که معمولاً با جست‌وجوی معیارهای اخلاقی سطح بالا و تلاش برای رسیدن به یک زندگی معنادار، مرتبط است. به‌طور کلی در فلسفه، مطالعات زیادی در پیوند دادن کمال‌گرایی اخلاقی به جنبه‌های کلیدی اخلاقیات از جمله ارزش‌های اخلاقی، فضایل اخلاقی و قضاوت‌های اخلاقی، وجود دارد. در مقابل، در طی بیست و پنج سال گذشته علی‌رغم پیشرفت‌های زیادی که در تحقیقات روان‌شناختی در زمینه کمال‌گرایی عمومی^۵ وجود داشته، اما همچنان موضوع کمال‌گرایی اخلاقی در حوزه روان‌شناختی نادیده گرفته شده است (یانگ و همکاران، ۲۰۱۵).

¹ High personal standards

² Concern over mistakes

³ domain-specific

⁴ Moral Perfectionism

⁵ general perfectionism

کمال‌گرایی اخلاقی، نوع خاصی از کمال‌گرایی است که با موضوع اخلاقیات در ارتباط است و دارای دو بُعد معیارهای اخلاقی شخصی^۱ و نگرانی درباره خطاهای اخلاقی^۲ است. بُعد اول کمال‌گرایی اخلاقی یعنی معیارهای اخلاقی شخصی «گرایش به قرار دادن معیارهای اخلاقی سطح بالا برای خود و تلاش بسیار زیاد برای رسیدن به این معیارهای اخلاقی است»، و بُعد دوم، نگرانی از خطاهای اخلاقی «تمایل به واکنش هیجانی منفی و افراطی در پاسخ به یک خطای اخلاقی که اتفاق افتاده یا انتظار می‌رود که اتفاق بیفتد» است. یانگ، استوبر و وانگ (۲۰۱۵) اولین تحقیق در زمینه ساخت مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی آن را انجام دادند و یافته‌های پژوهش آن‌ها همسو با دیگر تحقیقات در زمینه کمال‌گرایی، نشان داد که کمال‌گرایی اخلاقی نیز باید مثل دیگر مقیاس‌های اخیر کمال‌گرایی، حوزه خاصی را اندازه بگیرد و عمومی نباشد (کو و هویت، ککس، فلت و چن، ۲۰۱۹؛ مک‌آردل، ۲۰۱۰؛ دان و همکاران، ۲۰۱۱). بُعد معیارهای اخلاقی شخصی با سازه‌های مثبتی همچون ارزش‌های اخلاقی^۳، فضایل اخلاقی^۴ و بخشودگی^۵، همبستگی مثبتی نشان داده، در حالی که بُعد نگرانی درباره خطای اخلاقی، با حس دین داشتن^۶ که یک صفت منفی است، همبستگی مثبت، و با خوداتکایی^۷ همبستگی منفی و معناداری را نشان داده است (یانگ و همکاران، ۲۰۱۵).

محدودیت‌های پژوهش یانگ و همکاران (۲۰۱۵)، از جمله نیاز به بازآزمایی نتایج پژوهش، محدود بودن نمونه به دانشجویان چینی، عدم بررسی رابطه تمایل به مقبولیت اجتماعی و فقدان پرسش‌هایی که جنبه اجتماعی کمال‌گرایی را همچون مقیاس کمال‌گرایی فراست بسنجد، سبب شد تا استوبر و یانگ (۲۰۱۶)، پژوهش دیگری را در زمینه کمال‌گرایی اخلاقی انجام دهند. در این پژوهش، محدودیت‌های پژوهش اول مرتفع گردید و از طرفی نتایج پرسشنامه کمال‌گرایی اخلاقی با کمال‌گرایی عمومی فراست مقایسه شد تا مشخص شود که آیا کمال‌گرایی اخلاقی آن طور که انتظار می‌رود می‌تواند مفید بودن خود را به‌عنوان سازه‌ای روان‌شناختی، ثابت و واریانس بیشتری را نسبت به کمال‌گرایی عمومی در متغیرهای ارزش‌ها، فضایل، و قضاوت‌های اخلاقی^۸ تبیین کند یا نه. یافته‌ها نشان داد معیارهای اخلاقی شخصی سطح بالا افزون بر متغیرهای پیشین با متغیر هویت اخلاقی^۹ نیز دارای رابطه مثبتی است و می‌تواند واریانس معنادار بیشتری را نسبت به کمال‌گرایی عمومی پیش‌بینی کند.

1 Personal Moral Standards

2 Concern over Moral Mistakes

3 moral values

4 virtues

5 forgiveness

6 indebtedness

7 self-reliance

8 moral judgments

9 moral identity

با توجه به اینکه در بررسی‌های انجام شده، امروزه از دیدگاه روان‌شناسی در سطح بین‌المللی، تنها دو پژوهش در زمینه کمال‌گرایی اخلاقی موجود است (یانگ و همکاران، ۲۰۱۵؛ استوبر و یانگ، ۲۰۱۶)، و در کشور ما نیز پژوهشی در این حوزه یافت نشد، به نظر می‌رسد وجود ابزاری برای اندازه‌گیری مفهوم کمال‌گرایی اخلاقی در انجام پژوهش‌های بیشتر در حوزه روان‌شناسی کمک‌کننده باشد. به همین دلیل با توجه به اهمیت مفاهیم اخلاقی در سطح بین‌الملل و از جمله ایران و رابطه داشتن ابعاد مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی با فضایل مثبت و منفی اخلاقی، پژوهش حاضر با هدف بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی^۱ در دانشجویان ایرانی انجام شد تا پاسخ سؤالات زیر مشخص شود:

۱. آیا نتایج حاصل از تحلیل عاملی تأییدی در مورد الگوی اندازه‌گیری سازه کمال‌گرایی اخلاقی، ساختار دو بُعدی مقیاس را تأیید می‌کند؟
۲. آیا میزان شاخص‌های روایی محتوا و نسبت روایی محتوا در مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی، در محدوده قابل قبولی قرار دارند؟
۳. آیا الگوی کمال‌گرایی اخلاقی، از برازش و همسانی درونی قابل قبولی در نمونه دانشجویان برخوردار است؟
۴. آیا مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی در نمونه دانشجویان، روایی قابل قبولی دارد؟

روش

روش پژوهش حاضر، همبستگی است و جامعه آماری، دانشجویان کارشناسی روان‌شناسی دانشگاه‌های تهران، الزهرا، و آل طاهای به تعداد ۹۰۰ نفر بودند. برای تعیین اعتبار آزمون‌ها، نمونه بیش از ۵۰۰ نفر و برای اجرای تحلیل عاملی، نمونه ۵۰۰ نفری حجم مطلوبی است (هومن، ۱۳۹۳). بر این اساس، مجموع حجم نمونه مورد نیاز برای این مطالعه، با در نظر گرفتن احتمال ریزش ۵۸۷ نفر (۴۱۰ دختر و ۱۷۷ پسر) تعیین شد و شرکت‌کنندگان، به روش نمونه‌گیری در دسترس، در پژوهش شرکت کردند. دانشگاه تهران به‌عنوان یک دانشگاه دولتی که دارای دانشجویان دختر و پسر بود انتخاب شد (تعداد دانشجویان دختر ۲۱۰ نفر و تعداد دانشجویان پسر ۱۷۷)، دانشگاه الزهرا به دلیل تنها دانشگاه تک جنسیتی دختر مورد انتخاب قرار گرفت (تعداد دانشجویان دختر ۱۲۶ نفر بود) و دانشگاه آل طاهای به‌عنوان دانشگاه غیر دولتی مورد انتخاب قرار گرفت (تعداد دانشجویان دختر ۷۴ نفر بود). شرایط ورود به پژوهش، تحصیل در

^۱ Moral Perfectionism Scale-Persian (MPS-P)

رشته کارشناسی و شرایط خروج از پژوهش، اختلال جسمانی و روانی مزمن و مصرف داروهای روان‌پزشکی بود که به صورت خودگزارشی از شرکت‌کنندگان، جمع‌آوری شد.

ابزار پژوهش

۱. **مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی.** این مقیاس در مطالعه مقدماتی یانگ و همکاران (۲۰۱۵)، با استفاده از مقیاس کمال‌گرایی عمومی فراست و همکاران (۱۹۹۰) و پیروی از فرایندی که در تحقیق مک‌آردل (۲۰۱۰) برای تهیه این پرسشنامه ارائه داده است، ساخته شد (یانگ و همکاران، ۲۰۱۴). در مطالعه مقدماتی، ۱۲ گویه از پرسشنامه فراست (۱۹۹۰)، اقتباس شد. در پژوهش دوم، استوبر و یانگ (۲۰۱۶) با تبعیت از مطالعه مقدماتی و برای افزودن پرسش‌هایی برای اندازه‌گیری بُعد اجتماعی کمال‌گرایی، چهار گویه دیگر از پرسشنامه فراست (۱۹۹۰) اقتباس کردند و در نهایت، کمال‌گرایی اخلاقی به مقیاسی ۱۶ گویه‌ای تبدیل شد که دو بُعد، معیارهای اخلاقی سطح بالا شامل نه گویه مثلاً: من معیارهای اخلاقی بسیار بالایی دارم سؤال‌های یکم تا هفتم، و بُعد نگرانی درباره خطاهای اخلاقی شامل هفت گویه مثلاً: اگر خطایی اخلاقی مرتکب شوم؛ باید ناراحت و آشفته شوم، سؤال‌های هشتم تا شانزدهم را در طیف لیکرت پنج‌گزینه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) می‌سنجد (استوبر و یانگ، ۲۰۱۶). در پژوهش حاضر، آلفای کرونباخ بعد اول و دوم و کل مقیاس به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۷۳ و ۰/۷۹ به دست آمد.

۲. **مقیاس ماکیاولیسم-۱۴.** در پژوهش حاضر از این مقیاس ۲۰ سؤال که توسط کریستی و گیس در سال ۱۹۷۰ ساخته شده است، جهت تعیین روایی همگرا و واگرایی مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی استفاده شد. این مقیاس راهبردهای ماکیاولیایی را در طیف لیکرت پنج‌گزینه‌ای از «کاملاً مخالفم (۱) تا «کاملاً موافقم (۵) اندازه‌گیری می‌کند و سؤالات ۲، ۴، ۹، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۹ و ۲۰ آن معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. نمرات بالاتر نشان‌دهنده به کار بردن زیاد تر ترفندهای بین‌فردی منفی (مثلاً، بهترین راه مدیریت افراد این است که چیزی را به آن‌ها بگویی که تمایل به شنیدن آن دارند)، نقض اخلاقیات (مثلاً، در مجموع بهتر است که شخص مهم و دروغگویی باشی تا اینکه ساده و راستگو باشی)، و جهان‌بینی بدبینانه (مثلاً، افراد، سخت تلاش نمی‌کنند تا زمانی که مجبور شوند) می‌باشد (کریستی و گیس، ۲۰۱۳). پایایی و روایی این مقیاس در پژوهش‌های سازندگان آن و پژوهش‌های متعدد دیگری سنجیده شده و مناسب گزارش شده است (کریستی و گیس، ۱۹۷۰؛ کریستی و گیس، ۲۰۱۳). پایایی این مقیاس از طریق روش

¹ Machiavellianism IV

دو نیمه کردن محاسبه شده و میانگین آن ۰/۷۹ به دست آمده است (افخم ابراهیمی، بیرشک و مکنون، ۱۳۸۷). در پژوهش حاضر، پایایی کلی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۷۴ به دست آمد.

شیوه اجرا

به منظور ترجمه مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی، روش بریزلین استفاده شد (بریزلین، لونر و بری، ۱۹۸۶). در این روش از دو نفر که به زبان فارسی و انگلیسی مسلط بودند، خواسته شد تا نفر اول، متخصص روان‌شناسی، نسخه انگلیسی مقیاس را به فارسی ترجمه کند و از نفر دوم، متخصص زبان انگلیسی که اطلاعی از مقیاس انگلیسی و جملاتش نداشت، درخواست شد تا جملات ترجمه شده را به انگلیسی برگرداند. در ابتدا روایی صوری نسخه اولیه ترجمه شده با نظر چهار نفر از متخصصان رشته روان‌شناسی اصلاح شده و سپس نسخه ترجمه شده با نسخه اصلی مقایسه و اشکالات آن نیز رفع گردید. در نهایت برای گرفتن بازخورد از شرکت‌کننده‌ها جهت درک محتوای گویه‌ها و رفع اشکالات احتمالی، مقیاس در بین ۲۵ نفر از دانشجویان دانشگاه تهران به صورت در دسترس پخش شد و ابهامی که در برخی از کلمات سه تا از گویه‌ها (۶، ۹ و ۱۳) وجود داشت، رفع گردید. قبل از پخش پرسشنامه‌ها، به شرکت‌کنندگان در مورد اصل رازداری اطمینان خاطر داده شد و پرسشنامه‌ها، بدون مشخصات، تکمیل گردید. همچنین شرکت‌کنندگان از اینکه اطلاعاتشان در تجزیه و تحلیل نهایی داده‌های پژوهش، به کار گرفته خواهد شد، به روشنی مطلع شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی نسخه فارسی از نرم‌افزارهای اسپاس^۱ و ایموس^۲ و پرایش^۳، روش تحلیل عاملی تأییدی در مدلسازی معادلات ساختاری، ضرایب میانگین واریانس استخراج شده^۴، حداکثر مجذور واریانس مشترک^۴ و میانگین مجذور واریانس مشترک^۵ استفاده شد. مزایای استفاده از مدلسازی معادلات ساختاری عبارت از برآورد آماری با در نظر گرفتن خطای اندازه‌گیری در فرایند برآورد، ارائه شاخص‌های برازندگی برای تحلیل عاملی تأییدی و شناسایی بهتر برای روایی همگرا و اعتبار سنجی برای ابزارها است (کلاین، ۲۰۱۵).

¹ Statistical Package for the Social Science

² Analysis of a Moment Structures

³ Average Variance Extracted

⁴ Maximum Shared Squared Variance

⁵ Average Shared Square Variance

یافته‌ها

میانگین سنی شرکت‌کنندگان ۱۹/۱۵ با انحراف معیار ۱/۲۳ و دامنه سنی آن‌ها بین ۱۸ تا ۲۷ سال بود. دامنه سنی شرکت‌کنندگان برای دانشجویان دختر بین ۱۸ سال تا ۲۶ سال و برای دانشجویان پسر بین ۱۸ سال تا ۲۷ سال بود. از لحاظ وضعیت تأهل، نه درصد متأهل (۴۶ نفر از دانشجویان دختر متأهل بودند و هفت نفر از دانشجویان پسر متأهل بودند) و ۹۱ درصد مجرد بودند (۳۶۴ نفر از دانشجویان دختر مجرد بودند و ۱۷۰ نفر از دانشجویان پسر مجرد بودند). کلیه شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر از رشته روان‌شناسی (۲۵۳ نفر دختر و ۱۱۰ پسر) و مشاوره و راهنمایی (۱۵۷ نفر دختر و ۶۷ نفر پسر) بودند. از مجموع شرکت‌کنندگان شش درصد شاغل بودند (۲۲ نفر دانشجویان پسر و ۱۳ نفر دانشجویان دختر بودند). از مجموع شرکت‌کنندگان، ۲۱۷ نفر در سال اول دانشگاه بودند، ۱۶۸ نفر در سال دوم دانشگاه، ۱۲۰ نفر در سال سوم دانشگاه و ۸۲ نفر در سال چهارم دانشگاه بودند.

قبل از انجام تحلیل عاملی تأییدی، آزمون‌های مقدماتی مانند بررسی داده‌های از دست رفته، داده‌های دورافتاده و نرمال بودن داده‌ها انجام شد. داده‌های پرت به وسیله آزمون ماهالانویس دی‌اسکوئر با سطح معناداری ۰/۰۰۱ در نرم‌افزار ایموس مورد بررسی قرار گرفت و ۱۶ داده پرت شناسایی شد زیرا تقسیم عدد ماهالانویس دی‌اسکوئر آن بر تعداد گویه‌های آشکار بزرگ‌تر از عدد چهار بود، از مجموع داده‌ها حذف گردید.

شکل ۱. نمودار فاصله ماهالانویس برای داده‌های پرت چندمتغیره

همانطور که شکل شماره (۱) نشان می‌دهد توزیع داده‌ها به میزان زیادی در یک راستا قرار دارد و می‌توان نتیجه گرفت که پس از حذف ۱۶ داده پرت در سطح یک‌صدم، نیازی به حذف داده پرت چندمتغیره دیگری نیست.

برای بررسی مفروضه نرمال بودن گویه‌ها، از کجی و کشیدگی نیز افزون بر روش ماهالانویس استفاده شد. ارزش اعداد در دامنه بین ± 2 برای کجی و ± 3 برای کشیدگی، شرط نرمال بودن داده محسوب می‌شود (رائو، ۲۰۱۱). نتایج نشان داد که توزیع داده‌ها نرمال می‌باشد. شاخص‌های توصیفی مرتبط با گویه‌های مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی در جدول شماره (۱) قابل رؤیت است.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی گویه‌های مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی در دانشجویان
کارشناسی (تعداد = ۵۷۱)

گویه‌های بعد اول	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی	گویه‌های بعد دوم	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
۱	۲/۴۵	۱/۹۸	۰/۳۱	-۰/۳۲	۸	۳/۸۷	۱/۹۸	۰/۳۱	-۰/۳۲
۲	۲/۳۱	۱/۶۵	۰/۴۴	-۱/۳۳	۹	۲/۸۶	۱/۶۵	۰/۴۴	-۱/۳۳
۳	۲/۴۳	۲/۳۲	۰/۰۶	۰/۹۶	۱۰	۴/۰۱	۲/۳۲	۰/۰۶	۰/۹۶
۴	۲/۵۶	۱/۹۳	۰/۷۱	۰/۸۵	۱۱	۲/۵۶	۱/۹۳	۰/۷۱	۰/۸۵
۵	۲/۸۶	۴۵	۱/۰	۰/۷۶	۱۲	۷۸	۴۵	۱/۰	۰/۷۶
۶	۲/۶۷	۱/۸۹	۰/۹۲	۰/۲۹	۱۳	۲/۵۴	۱/۸۹	۰/۹۲	۰/۲۹

۶/۰	۱۱/۰	۱۷/۴	۲۷/۲	۱۴	۱۶/۰	۱۰/۰	۱۱/۱	۷/۰	۷
۷/۰	۱۱/۰	۱۷/۸	۲۴/۳	۱۵					
۱۳/۰	۱۰/۰	۲۱/۰	۴۱/۰	۱۶					

با توجه به نتایج جدول شماره (۱)، کجی داده‌ها بین ۱/۱۴- تا ۰/۹۲ و کشیدگی بین ۱/۲۳- تا ۰/۹۶ قرار داشت که نشان‌دهنده این است که داده‌ها از توزیع نرمالی برخوردار بوده‌اند. برای تعیین پایایی ابتدا از آلفای کرونباخ استفاده شد و میزان این شاخص برای بعد معیارهای اخلاقی شخصی ۰/۸۵ و بعد نگرانی درباره خطاهای اخلاقی ۰/۷۳ به دست آمد که نشان‌دهنده مناسب بودن ثبات درونی هر یک از ابعاد این مقیاس است (مایرز، ۲۰۱۳). همچنین ارزش عددی آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۷۹ بود که نشانگر همسانی درونی قابل قبول برای کل مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی است. در مرحله بعد از پایایی مرکب^۱ نیز استفاده شد که جایگزینی برای آلفای کرونباخ در تحلیل مدل معادلات ساختاری است (اسپوزیتو وینزی، چین، هنسلر و وانگ، ۲۰۱۰). نتایج پایایی مرکب عامل یکم، ۰/۸۹ و عامل دوم، ۰/۷۷ نیز، حاکی از مناسب بودن همسانی درونی هر یک از ابعاد مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی بود. لازم به ذکر است که پایایی مرکب کل آزمون نیز ۰/۸۳ به دست آمد که نشانگر همسانی درونی قابل قبول برای شاخص کمال‌گرایی اخلاقی است.

روایی محتوا به این موضوع می‌پردازد که گویه‌ها تا چه میزانی، هدف موضوع را پوشش می‌دهند. معروف‌ترین روش‌های کمی برای اندازه‌گیری روایی محتوا در مقیاس‌های لیکرتی، نسبت روایی محتوا^۲ و شاخص روایی محتوا^۳ است (والتر، استریکلند و لنز، ۲۰۱۰). برای اندازه‌گیری نسبت روایی محتوا از ده نفر متخصص خواسته شد تا هر آیت‌م را بر اساس نمره سه‌قسمتی ۱. ضروری نیست، ۲. مفید است اما ضروری نیست، و ۳. ضروری است، نمره‌گذاری نمایند. نتایج به دست آمده، در جدول شماره (۲)، قابل مشاهده است.

¹ Composite Reliability

³ Content Validity Index

² Content Validity Ratio

$$\text{نسبت روایی محتوا} = \frac{ne - \frac{N}{2}}{\frac{N}{2}}$$

شاخص روایی محتوا بر اساس سه معیار «سادگی و روان بودن»، «مربوط بودن»، و «واضح و شفاف بودن» در طیف لیکرت چهارگزینه‌ای سنجیده می‌شود و نمره گویه، باید بیشتر از ۰/۷۹ باشد (والترز و همکاران، ۲۰۱۰).

تعداد کل افراد / تعداد افرادی که به سؤال، نمره ۳ یا ۴ داده‌اند = شاخص روایی محتوا

جدول ۲. شاخص‌های نسبت روایی محتوا و روایی محتوا برای گویه‌های مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی توسط متخصصان (تعداد = ۱۰)

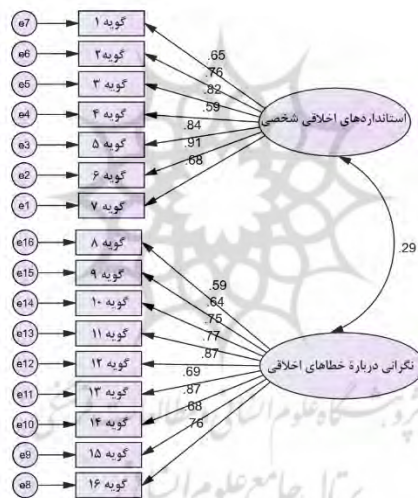
گویه‌ها	نسبت روایی محتوا			شاخص روایی محتوا
	ضروری بودن (۱ تا ۳)	سادگی و روان بودن (۱ تا ۴)	مربوط بودن (۱ تا ۴)	
۱	۱/۳۳	۱	۱	۱
۲	۱/۳۳	۱	۱	۱
۳	۱/۳۳	۱	۱	۱
۴	۱	۰/۸۶	۰/۸۶	۰/۸۶
۵	۱	۰/۸۶	۰/۸۶	۰/۸۶
۶	۱/۳۳	۱	۱	۱
۷	۱/۳۳	۱	۱	۱
۸	۱/۳۳	۱	۱	۱
۹	۱/۳۳	۱	۱	۱
۱۰	۱/۳۳	۱	۱	۱
۱۱	۱/۳۳	۱	۱	۱
۱۲	۱/۳۳	۱	۱	۱
۱۳	۱/۳۳	۱	۰/۸۶	۱
۱۴	۱/۳۳	۱	۱	۱
۱۵	۱/۳۳	۱	۰/۸۶	۱
۱۶	۱	۱	۰/۸۶	۱

بر اساس جدول لاوشه^۱ و با توجه به تعداد متخصصان، اگر عدد شاخص از ۶۲ درصد بزرگ‌تر باشد، وجود گویه مربوطه در سطح $p < 0.05$ ضروری و معنادار است (لاوشه، ۱۹۷۵). فرمول نسبت روایی، به صورت زیر است که ne، تعداد متخصصانی است که به گویه، نمره «ضروری است»

^۱ Lawshe

داده‌اند و N، تعداد کل متخصصان است. با توجه به نتایج جدول شماره (۲)، هیچ گویه‌ای حذف نشد و ضرایب، بالای ۶۲ درصد بود. در شاخص روایی محتوا نیز، با توجه به اینکه شاخص‌ها، بالاتر از ۰/۷۹ بودند، نیاز به اصلاح و یا حذف گویه‌ای نبود. نتایج به دست آمده، در جدول شماره (۲) قابل مشاهده است.

تحلیل عاملی تأییدی^۱ یک روش برای نشان دادن روابط بین گویه‌های مشاهده شده و متغیرهای پنهان است و برای بررسی روایی سازه به کار می‌رود. افزون بر این، روایی همگرا برای هر متغیر را نیز تعیین می‌کند (پیتوچ و استونس، ۲۰۱۵). برای ارزیابی روایی همگرا، بارگذاری عامل^۲ برای هر آیتم باید بیش از ۰/۵ باشد (سامیتچ^۳، ۲۰۱۴). گویه‌های کمال‌گرایی اخلاقی (هفت گویه، مربوط به عامل معیارهای اخلاقی شخصی، و نه گویه، مربوط به عامل نگرانی در مورد خطاهای اخلاقی است) دارای بار عاملی با ارزش‌های مقداری بالای ۰/۵ بودند و هیچ گویه‌ای حذف نگردید (شکل ۲ را نگاه کنید).

شکل ۲. مدل اندازه‌گیری برای پرسشنامه کمال‌گرایی اخلاقی در بین دانشجویان

(تعداد = ۵۷۱)

شاخص‌های برازندگی مدل در سه بخش طبقه‌بندی شده‌اند: الف- شاخص‌های برازش مطلق^۴ مثل سطح تحت پوشش خی دو^۵، شاخص نیکویی برازش^۶ و شاخص نیکویی برازش تعدیل‌شده^۷؛

¹ Confirmatory factor analysis

² Factor loading

³ Samitsch

⁴ Absolute fit indices

⁵ Chi-Square

⁶ GFI

⁷ AGFI

ب- شاخص‌های برازش تطبیقی^۱ مثل شاخص برازش تطبیقی^۲، شاخص برازش فزاینده^۳ و شاخص برازش هنجار شده^۴؛ ج- شاخص‌های برازش مقتصد^۵ مثل شاخص برازش مقتصد هنجار شده^۶، ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب^۷ و خی دو بهنجار^۸ (کلاین، ۲۰۱۵). برای مدل مناسب، کلاین شاخص‌های زیر را پیشنهاد می‌کند: خی دو بهنجار شده، شاخص برازش تطبیقی و شاخص نیکویی برازش. یک قاعده کلی برای شاخص‌های برازندگی این است که مقادیر برابر یا بالاتر از ۰/۹، قابل قبول هستند. افزون بر این، میزان شاخص ریشه میانگین مربعات خطای برآورد، اگر بین ۰/۰۳ و ۰/۰۸ باشد، قابل قبول است (کلاین، ۲۰۱۵)؛ نتایج شاخص‌های نیکویی برازش ۰/۹۲، شاخص‌های برازش تطبیقی ۰/۹۲، شاخص برازش فزاینده ۰/۹۲، خی دو بهنجار ۳/۲۱ و ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب ۰/۰۸ نشان دادند که همگی شاخص‌های برازش به خی دو بهنجار ($p = ۰/۰۰۱$) در محدوده قابل پذیرش قرار دارند و مدل، دارای برازندگی قابل قبول است.

برای بررسی روایی همگرا و واگرا، از شاخص‌های میانگین واریانس استخراج شده، ماکزیمم واریانس مشترک و میانگین مربع واریانس مشترک و همچنین همبستگی با مقیاس ماکیاولیسم استفاده شد.

جدول ۳. روایی همگرا و واگرای مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی نسخه فارسی در بین

دانشجویان (تعداد = ۵۷۱)

عامل‌ها	میانگین واریانس استخراج شده	ماکزیمم واریانس مشترک	میانگین مربع واریانس مشترک
معیارهای اخلاقی شخصی	۰/۵۲	۰/۳۵	۰/۴۲
نگرانی از خطاهای اخلاقی	۰/۴۷	۰/۴۹	۰/۴۶

جهت برقراری روایی همگرا، میزان میانگین واریانس استخراج شده باید بیشتر از ۰/۵ و بزرگ‌تر از پایایی مرکب، و جهت برقراری روایی واگرا باید مقادیر ماکزیمم واریانس مشترک و

¹ Incremental fit indices

² CFI

³ IFI

⁴ NFI

⁵ Parsimony fit indices

⁶ PNFI

⁷ RMSEA

⁸ CMIN

میانگین مربع واریانس مشترک، کوچک‌تر از میانگین واریانس استخراج‌شده باشند (چتفیلد^۱، ۲۰۱۸). همان‌طور که نتایج جدول شماره (۳) نشان می‌دهد، مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی از روایی همگرا و واگرایی مناسبی برخوردار است. همچنین نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که معیارهای اخلاقی شخصی دارای همبستگی منفی ($r = -0.214$) و نگرانی از خطاهای اخلاقی، دارای همبستگی مثبت ($r = 0.264$) با مقیاس ماکیاولیسم است. بنابراین، روایی همگرای بعد دوم و روایی واگرایی بعد اول مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی، تأیید می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد این مقیاس از پایایی و روایی مطلوبی برخوردار است. برای بررسی پایایی، ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی مرکب به کار رفت و نتایج حاکی از آن بود که مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی از همسانی درونی مناسبی برخوردار است. روایی صوری با استفاده از نظر متخصصان و توزیع مقیاس در بین ۲۵ نفر از دانشجویان و روایی محتوا با استفاده از معیارهای نسبت روایی محتوا و شاخص روایی محتوا بررسی و مقادیر مناسبی، به دست آمد که بیانگر این موضوع است که گویه‌های مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی از روایی محتوا قابل قبولی از نظر متخصصین برخوردار بودند. سپس، دو بعد کمال‌گرایی اخلاقی معیارهای اخلاقی شخصی و نگرانی از خطاهای اخلاقی همسو با تحقیقات یانگ و همکاران (۲۰۱۵) و استوبر و یانگ (۲۰۱۶)، از طریق تحلیل عاملی تأییدی بررسی شد و نتایج نشان داد که گویه‌ها بار عاملی مناسبی را (بین ۰/۵ تا ۰/۹) نسبت به متغیرهای مکنون، نشان می‌دهند. بنابراین مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی از روایی سازه مناسبی برخوردار بود. شاخص‌های نیکویی برازش نیز، تحلیل عاملی تأییدی و مدل ترسیم شده را تأیید کردند و یافته‌ها نشان داد که مدل پیش‌فرض، از برازش مناسبی برخوردار است که بیانگر این موضوع است که مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی از روایی سازه برخوردار است و گویه‌های مقیاس بر مبنای تئوری مورد استفاده دارای برازش قابل قبول در نمونه تجربی دانشجویان است.

برای سنجش روایی همگرا و واگرا، شاخص‌های میانگین واریانس استخراج شده، ماکزیمم واریانس مشترک و مربع میانگین واریانس مشترک به کار رفت و نتایج نشان داد که هر دو بعد مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی، روایی همگرا و واگرایی قابل‌قبولی دارند. همچنین، نتایج آزمون همبستگی پیرسون با مقیاس ماکیاولیسم چهار نیز روایی ملاکی مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی نسخه فارسی را تأیید کرد.

¹ Chatfield

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بعد یکم کمال‌گرایی اخلاقی یعنی معیارهای اخلاقی شخصی با ماکیاولیسم رابطه معنادار منفی، و بعد دوم کمال‌گرایی اخلاقی یعنی نگرانی درباره خطاهای اخلاقی رابطه معنادار مثبت با ماکیاولیسم دارد و این نتایج همسو با نتایج پژوهش‌های یانگ و همکاران (۲۰۱۵) و استوبر و یانگ (۲۰۱۶) است. در پژوهش‌های این نویسندگان نیز معیارهای اخلاقی شخصی با متغیرهای مثبتی همچون ارزش‌های اخلاقی، فضایل اخلاقی و هویت اخلاقی، رابطه‌ای مثبت، و با متغیرهای منفی‌ای همچون قضاوت‌های اخلاقی و معافیت‌طلبی اخلاقی رابطه منفی دارد. متغیر نگرانی در مورد خطاهای اخلاقی با متغیرهای ارزش‌های اخلاقی، فضایل اخلاقی و هویت اخلاقی رابطه منفی و با متغیرهای قضاوت‌های اخلاقی و معافیت‌طلبی اخلاقی رابطه مثبت دارد. در تبیین نتایج پژوهش حاضر می‌توان گفت که افرادی که معیارهای اخلاقی شخصی بالایی دارند، این معیارها را درونی کرده و در نتیجه کمتر تمایل به غلبه و نقض ارزش‌های اخلاقی خود و انجام رفتارهای غیراخلاقی دارند. این افراد آنچنان پایبند به ارزش‌ها و باورهای اخلاقی خود هستند که حتی اگر این معیارهای اخلاقی شخصی در تضاد منافع آن‌ها باشد، باز به دنبال رفتارهای ماکیاولیستی و منفعت‌طلبانه که سبب آسیب به دیگران شود، نمی‌روند. اما کسانی که در بعد دوم کمال‌گرایی اخلاقی یعنی نگرانی در مورد خطاهای اخلاقی نمره بالایی دارند، معمولاً اعتماد به نفس پایینی داشته و همیشه نگران این هستند که به وسیله دیگران قضاوت شوند. این افراد عمدتاً ارزش‌های‌شان درونی نیست و به وسیله دیگران تعیین می‌شود. به همین دلیل این امکان وجود دارد که برای تأمین منافع خودشان و به دست آوردن تأیید دیگران، به کارهای ماکیاولیستی دست بزنند چرا که فرد هنگامی که از ترفندهای ماکیاولیستی مانند گفتن چیزهای دیگران تمایل به شنیدن آن دارند، دروغ، چاپلوسی، فریب و ریاکاری استفاده می‌کند، تأیید دیگران را کسب کرده و به اهداف خود نزدیک‌تر می‌شود (استوبر و یانگ، ۲۰۱۶).

پژوهش حاضر، اولین پژوهش انجام‌شده در زمینه کمال‌گرایی اخلاقی از دیدگاه روان‌شناسی در ایران است و می‌تواند با فراهم آوردن ابزاری برای اندازه‌گیری کمال‌گرایی اخلاقی در ایران و امکان استفاده از این ابزار در پژوهش‌های دیگر به بسط ادبیات نظری موجود در زمینه کمال‌گرایی اخلاقی کمک کند. همچنین با توجه به این که کمال‌گرایی اخلاقی می‌تواند تفاوت‌های شخصیتی افراد را در زمینه‌های مختلفی از جمله ارزش‌های اخلاقی، فضایل اخلاقی، قضاوت‌های اخلاقی و هویت اخلاقی نشان دهد، نتایج این پژوهش می‌تواند یاریگر پژوهشگران و متخصصان حوزه مختلفی از جمله حوزه سلامت روان و اخلاق باشد. مزیت تحقیق حاضر نسبت به تحقیق انجام شده توسط یانگ و همکاران (۲۰۱۵)، این است که برای تحلیل داده‌ها از مدل‌سازی معادلات

ساختاری استفاده شده است. برتری مدل‌سازی معادلات ساختاری بر تحلیل عاملی انجام شده این است که خطای اندازه‌گیری نیز مورد محاسبه قرار می‌گیرد. با توجه به مناسب بودن ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی و اهمیت روزافزون مفاهیم اخلاقی در سطح بین‌الملل و از جمله ایران می‌توان استفاده از این مقیاس را در کارهای پژوهشی، بررسی و درک تفاوت‌های فردی در زمینه اخلاق و طرح‌ریزی مداخلات دقیق‌تر و کارآمدتر به مشاوران و روان‌شناسان، پیشنهاد کرد.

پژوهش حاضر دارای محدودیت‌هایی نیز بود. محدودیت مهم این پژوهش کمبود پژوهش‌های انجام شده در زمینه کمال‌گرایی اخلاقی هم در داخل و هم در خارج می‌باشد. همچنین از آنجایی که نمونه پژوهش حاضر، از میان دانشجویان و قشر تحصیل کرده جامعه بوده است، تعمیم نتایج باید با احتیاط صورت پذیرد، توصیه می‌شود در پژوهش‌های آتی، از نمونه‌هایی دیگر استفاده شود تا روایی و پایایی مقیاس در سایر نمونه‌ها نیز سنجیده شود. همچنین پیشنهاد می‌شود در تحقیقات دیگر، از مقیاس مقبول‌نمایی اجتماعی^۱ نیز استفاده شود تا بتوان سنجید که آیا در پاسخگویی به مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی، افراد تمایلی به اینکه خود را خوب و موجه جلوه دهند، وجود دارد یا نه؟ و آیا این تمایل از لحاظ آماری معنادار است که نیاز باشد که تأثیر این متغیر در هنگام پاسخگویی به مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی، کنترل شود.

موازن اخلاقی

در این پژوهش موازن اخلاقی شامل تضمین حریم خصوصی و رازداری به‌وسیله بدون نام تکمیل شدن پرسشنامه‌ها رعایت شد و به شرکت‌کنندگان گفته شد که شرکت در این پژوهش اختیاری است و آن‌ها می‌توانند هر زمان که بخواهند از تحقیق کناره‌گیری کنند.

سپاسگزاری

لازم است از کلیه دانشجویان محترم کارشناسی دانشگاه‌های تهران، الزهرا، و آل‌طاه‌ها که با پژوهشگران همکاری کرده‌اند، صمیمانه تشکر و قدردانی شود.

مشارکت نویسندگان

مقاله حاضر پژوهش با هزینه شخصی است و سیمین حسینیان با کد ارکید ۱۸۵۲-۳۹۵۳-۰۰۰۰-۰۰۰۳ قسمت طراحی و مفهوم‌سازی و روایی محتوا، عباس عبد‌الهی با کد ارکید ۵۰۴۳-

^۱ Social desirability scale

۸۳۴۶-۰۰۰۰-۰۰۰۲ قسمت جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها و روایی محتوا و نهایی‌سازی مقاله و فاطمه هاشمی گلیپایگانی با کد ارکید ۱۲۷۹-۵۰۲۰-۰۰۰۲-۰۰۰۰ قسمت روایی محتوا، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی‌سازی مقاله را بر عهده داشته‌اند.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

افخم ابراهیمی، عزیزه، بیرشک، بهروز، و مکنون، ناهید. (۱۳۸۷). شیوه‌های دل‌بستگی و ارتباط آن با مدل‌های خود و دیگران، و صفات شخصیتی دانشجویان دانشکده‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی. *فصلنامه تازه‌های علوم شناختی*، ۱۰(۳): ۳۴-۴۴. [پیوند]

قنبری، سعید، جواهری، عابدین، سیدموسوی، پریسا سادات، و ملیحی، الناز. (۱۳۸۹). رابطه بین ابعاد کمال‌گرایی دانشجویان و روابط مثبت آن‌ها با یکدیگر. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۴(۴)، ۸۴-۷۲. [پیوند]

هومن، حیدرعلی. (۱۳۹۳). *اندازه‌گیری روانی و تربیتی و فن تهیه تست*. تهران: انتشارات سلسله.

Brislin, R. W., Lonner, W. J., & Berry, J. W. (1986). *Field methods in cross-cultural research*. Beverly Hills: SAGE. [Link]

Chatfield, C. (2018). *Introduction to multivariate analysis*. Routledge. [Link]

Christie, R., & Geis, F. L. (1970). *Studies in machiavellianism*. 1st ed. Academic Press. [Link]

Christie, R., & Geis, F. L. (2013). *Studies in machiavellianism*. 4th edition Academic Press. [Link]

Cook, L. C., & Kearney, C. A. (2014). Parent perfectionism and psychopathology symptoms and child perfectionism. *Personality and Individual Differences*, 70, 1-6. [Link]

Ding, X., Zhibing, Z., & Ge, G. (2019). *The study on the relationship among parenting style, negative perfectionism and academic burnout of college students*. 237-240. [Link]

Dunkley, D. M., Blankstein, K. R., & Berg, J. L. (2012). Perfectionism dimensions and the five-factor model of personality. *European Journal of Personality*, 26(3), 233-244. [Link]

Dunn, J. G., Craft, J. M., Dunn, J. C., & Gotwals, J. K. (2011). Comparing a domain-specific and global measure of perfectionism in competitive female figure skaters. *Journal of Sport Behavior*, 34(1), 25. [Link]

- Egan, S. J., Piek, J. P., & Dyck, M. J. (2015). Positive and negative perfectionism and the big five personality factors. *Behaviour Change*, 32(2), 104-113. [[Link](#)]
- Esposito Vinzi, V., Chin, W. W., Henseler, J., & Wang, H. (2010). *Handbook of partial least squares: Concepts, methods and applications*. Heidelberg, Dordrecht, London, New York: Springer. [[Link](#)]
- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C., & Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14(5), 449-468. [[Link](#)]
- Gregor, Mary J. (ed.) (2015). *Kant: Critique of Practical Reason*. Cambridge University Press. [[Link](#)]
- Hamachek, D. E. (1978). Psychodynamics of normal and neurotic perfectionism. *Psychology: A Journal of Human Behavior*, 15(1), 27-33. [[Link](#)]
- Hollender, M. H. (1978). Perfectionism, a neglected personality trait. *The Journal of Clinical Psychiatry*, 39(5), 384-384. [[Link](#)]
- Kanten, P., & Yesiltas, M. (2015). The effects of positive and negative perfectionism on work engagement, psychological well-being and emotional exhaustion. *Procedia Economics and Finance*, 23, 1367-1375. [[Link](#)]
- Kirdök, O. (2018). Secondary School Students' Positive and Negative Perfectionism as a Predictor of Career Development. *Educational Research and Reviews*, 13(20), 696-703. [[Link](#)]
- Kline, R. B. (2015). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford publications. [[Link](#)]
- Ko, A., Hewitt, P. L., Cox, D., Flett, G. L., & Chen, C. (2019). Adverse parenting and perfectionism: A test of the mediating effects of attachment anxiety, attachment avoidance, and perceived defectiveness. *Personality and Individual Differences*, 150, 109474. [[Link](#)]
- Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity 1. *Personnel psychology*, 28(4), 563-575. [[Link](#)]
- Limburg, K., Watson, H. J., Hagger, M. S., & Egan, S. J. (2017). The relationship between perfectionism and psychopathology: A meta-analysis. *Journal of Clinical Psychology*, 73(10), 1301-1326. [[Link](#)]
- Mayers, A. (2013). *Introduction to statistics and SPSS in psychology*. Pearson Higher Ed. [[Link](#)]
- McArdle, S. (2010). Exploring domain-specific perfectionism. *Journal of Personality*, 78(2), 493-508. [[Link](#)]
- Pituch, K. A., & Stevens, J. P. (2015). *Applied multivariate statistics for the social sciences: Analyses with SAS and IBM's SPSS*. Routledge. [[Link](#)]

- Rice, K. G., Richardson, C. M., & Clark, D. (2012). Perfectionism, procrastination, and psychological distress. *Journal of counseling psychology*, 59(2), 288. [[Link](#)]
- Ryu, E. (2011). Effects of skewness and kurtosis on normal-theory based maximum likelihood test statistic in multilevel structural equation modeling. *Behavior research methods*, 43(4), 1066-1074. [[Link](#)]
- Samitsch, C. (2014). *Data quality and its impacts on decision-making: How managers can benefit from good data*. Springer. [[Link](#)]
- Steele, A. L., O'Shea, A., Murdock, A., & Wade, T. D. (2011). Perfectionism and its relation to overevaluation of weight and shape and depression in an eating disorder sample. *International Journal of Eating Disorders*, 44(5), 459-464.
- Stoeber, J. (2012). Perfectionism and performance. *The Oxford handbook of sport and performance psychology*, 294-306. [[Link](#)]
- Stoeber, J. (2017). The psychology of perfectionism: An introduction. In *The Psychology of Perfectionism* (pp. 17-30). Routledge. [[Link](#)]
- Stoeber, J., & Yang, H. (2016). Moral perfectionism and moral values, virtues, and judgments: Further investigations. *Personality and Individual Differences*, 88, 6-11. [[Link](#)]
- Stoeber, J., Harvey, L. N., Almeida, I., & Lyons, E. (2013). Multidimensional sexual perfectionism. *Archives of Sexual Behavior*, 42(8), 1593-1604. [[Link](#)]
- Waltz, C. F., Strickland, O. L., & Lenz, E. R. (Eds.). (2010). *Measurement in nursing and health research*. Springer publishing company. [[Link](#)]
- Wang, H., & Li, J. (2017). Positive perfectionism, negative perfectionism, and emotional eating: The mediating role of stress. *Eating behaviors*, 26, 45-49. [[Link](#)]
- Watson, H. J., Raykos, B. C., Street, H., Fursland, A., & Nathan, P. R. (2011). Mediators between perfectionism and eating disorder psychopathology: Shape and weight overvaluation and conditional goal-setting. *International Journal of Eating Disorders*, 44(2), 142-149. [[Link](#)]
- Yang, H., & Stoeber, J. (2012). The physical appearance perfectionism scale: development and preliminary validation. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 34(1), 69-83. [[Link](#)]
- Yang, H., Stoeber, J., & Wang, Y. (2015). Moral perfectionism and moral values, virtues, and judgments: A preliminary investigation. *Personality and Individual Differences*, 75, 229-233. [[Link](#)]
- Zhou, X., Wu, S., Zhu, H., & Cai, T. (2016). Reliability and validity of the positive and negative perfectionism scale among Chinese college students. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 44(5), 727-736. [[Link](#)]

مقیاس کمال‌گرایی اخلاقی نسخه فارسی

کمالاً موافقم	موافقم	نه موافق نه مخالف	مخالفم	کمالاً مخالفم	
					۱ من معیارهای اخلاقی بسیار بالایی دارم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲ برای من مهم است که در هر کاری که انجام می‌دهم، کاملاً اخلاقی عمل کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳ معیارهای اخلاقی من از اکثر مردم بالاتر است.
۵	۴	۳	۲	۱	۴ من خیلی خوب می‌توانم برای به دست آوردن معیارهای اخلاقی سطح بالا، تلاش‌هایم را متمرکز کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۵ به نظر می‌رسد که دیگران در مقایسه با من، معیارهای اخلاقی پایین‌تری دارند.
۵	۴	۳	۲	۱	۶ من انتظار دارم در وظایف روزمره‌ام به معیارهای اخلاقی بالاتری نسبت به اکثر مردم پایبند باشم.
۵	۴	۳	۲	۱	۷ اگر بالاترین معیارهای اخلاقی را برای خودم قرار ندهم، یک فرد سطح پایین خواهم بود.
۵	۴	۳	۲	۱	۸ اگر خطایی اخلاقی مرتکب شوم، باید ناراحت و آشفته شوم.
۵	۴	۳	۲	۱	۹ اگر در پایبندی به اصول اخلاقی‌ام، موفق نشوم، فرد شکست‌خورده‌ای هستم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۰ اگر فردی، رفتاری را نشان دهد که از لحاظ اخلاقی برتر از رفتار من باشد، احساس می‌کنم که کاملاً شکست خورده‌ام.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۱ اگر در پایبندی به معیارهای اخلاقی‌ام به‌طور جزئی شکست بخورم، انگار که کاملاً شکست خورده‌ام.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۲ از این‌که به بالاترین معیارهای اخلاقی پایبند نباشم، بیزارم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۳ اگر مرتکب اشتباه اخلاقی شوم، احتمالاً دیگران من را دست‌کم خواهند گرفت.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۴ اگر در حد دیگران اخلاقی نباشم، این بدان معنی است که من از نظر اخلاقی فرد بی‌ارزشی هستم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۵ اگر همیشه اخلاقی رفتار نکنم، دیگران به من احترام نمی‌گذارند.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۶ هرچقدر خطای اخلاقی کمتری را مرتکب شوم، افراد بیشتری من را دوست خواهند داشت.

***